

Zdravotnictví jako součást národního hospodářství

Institut ekonomických studií FSV UK
PhDr. Lucie Antošová

Zdravotnictví

---

neznamená jen spotřebu, ale také tvorbu hodnot

- Pomáhá uspokojovat naše potřeby (být zdravý)
- Zdraví lidé mohou pracovat ⇒ práce je podmínkou produkce v jiných hospodářských odvětvích
- Produkcí svých služeb samo o sobě přispívá k tvorbě hrubého domácího produktu (HDP)
  - ⇒ sektor zdravotnictví vytváří přidanou hodnotu ve výši **3 % HDP**

Zdravotnictví v systému národních účtů

aneb jak se počítá a co znamená přidaná hodnota

Produkce sektoru zdravotnictví (5,2% HDP*) = spotřeba sektoru (2,2% HDP) + přidaná hodnota (3% HDP)

* počítáno bez spotřeby léků a PZT (podle údajů ČSÚ a klasifikace OKEČ)

Zdravotnictví

---

se svým charakterem řadí mezi tzv. high-tech odvětví

- Sektor zdravotnictví zaměstnává vysoce kvalifikovanou pracovní sílu.
Podíl vysokoškolsky vzdělaných činí více než 21 % všech pracovníků v sektoru.
- Sektor zdravotnictví využívá náročných moderních postupů; zdravotnictví je otevřené novým technologiím.

Kvalifikace pracovníků v různých odvětvích

<i>Odvětví ekonomické činnosti</i>	<i>podíl vysokoškolsky vzdělaných</i>
Pohostinství a ubytování	2%
Doprava, pošty a telekomunikace	6%
Průmysl	6%
Obchod, opravy motorových vozidel a spotřebního zboží	7%
Zemědělství, lesnictví, rybolov	8%
Stavebnictví	9%
<i>průměrně v ČR</i>	12%
Chemický a farmaceutický průmysl	16%
Veřejná správa, obrana, sociální zabezpečení	21%
Zdravotnictví, veterinární a sociální činnost	21%
Peněžnictví a pojišťovnictví	24%
Činnost v oblasti nemovitostí, služby pro podniky, včetně činností v oblasti výpočetní techniky	26%
Školství	45%
Výzkum a vývoj	59%

High-tech odvětví

---

a jeho výkonnost

- Odvětví s vysokou přidanou hodnotou na 1 pracovníka.

<i>informační sektor</i>	<i>797 000 Kč na pracovníka</i>
<i>finanční sektor</i>	<i>839 000 Kč na pracovníka</i>

- Odvětví, které se rozvíjí a expanduje a kde produktivita práce, tj. přidaná hodnota na 1 pracovníka, rychle roste.

<i>informační sektor</i>	<i>12,2 % roční růst mezi lety 1996 a 2003</i>
--------------------------	--

Produktivita práce a zdravotnictví I.

Odvětví	Přidaná hodnota na pracovníka	Podíl vysokoškolsky vzdělaných
Ubytování a stravování	271 551 Kč	2%
Zdravotnictví	307 725 Kč	21%
Zemědělství, myslivost, lesnictví	325 552 Kč	8%
Obchod, opravy motorových vozidel a výrobků pro osobní potřebu a převážně pro domácnost	368 304 Kč	7%
Zpracovatelský průmysl	377 636 Kč	6%
Stavebnictví		9%
Celá ekonomika		12%
Doprava, skladování, spoje		6%
Činnosti v oblasti nemovitosti a podnikatelské činnosti		26%
Informační sektor	797 349 Kč	
Finanční zprostředkování	838 815 Kč	24%

Přestože zdravotnictví zaměstnává velmi kvalifikovanou pracovní sílu, jeho produktivita práce tomu neodpovídá.

Produktivita práce a zdravotnictví II.

<i>Odvětví</i>	<i>Meziroční růst produktivity práce 1996 - 2003</i>
Informační sektor	12,2 %
Celkový podnikatelský sektor	9,4 %
Zdravotnictví	8,7 %
<i>Celá ekonomika ČR</i>	<i>7,7 %</i>

*České zdravotnictví se svým
dlouhodobým růstem produktivity
radí spíše k průměrnějším
odvětvím.*

Možné vysvětlení

Český systém zdravotnictví produktivitu příliš nepodporuje, není jeho prioritou.

Srovnání:

Sektor zdravotnictví v USA	vytváří 6,9 % HDP
Zdravotnictví ČR	vytváří 3 % HDP

1 % pracovní síly v sektoru zdravotnictví vytvoří

v USA	0,75 % národní produkce (HDP)
v ČR	0,6 % národní produkce (HDP)

➤ V USA je sektor zdravotnictví více flexibilní než v ČR, není tak svázaný trh zdravotních služeb, není regulace cen

⇒ sektor se „umí nabídnout“, organizace jeho trhu to umožňuje.

Zdravotnictví jako konkurenční výhoda ČR

- Zdravotnictví má ze své podstaty všechny předpoklady pro high-tech odvětví. Dnes jím ale není, především z důvodu přílišné a leckdy zavádějící regulace celého sektoru.
- Podporou odvětví s vysokou přidanou hodnotou lze dosáhnout vyššího HDP a tedy obecně vyššího ekonomického růstu. Zdravotnictví tento potenciál má.
- Aby se sektor zdravotnictví mohl stát pro Českou republiku tzv. konkurenční výhodou, tj. aby stálo za to jeho služby vyvážet, musí fungovat poptávka a nabídka zdravotních služeb a existovat ceny.

Zdravotnictví jako konkurenční výhoda ČR II.

- Cílem zvýšení konkurence v odvětví, posílení poptávky i nabídky a zavedení skutečných cen není omezovat spotřebu zdravotní péče, ale umožnit obyvatelům země čerpat zdravotní péči dle jejich preferencí. Jen tak lze dosáhnout zvýšení konkurenceschopnosti celého odvětví v mezinárodním měřítku.
- Vzhledem k charakteru zdravotní péče nelze spoléhat čistě na tržní přístup, kdy si každý bude kupovat zdravotní péči dle své potřeby.
  - Na straně nabídky však lze zvýšit tlak na efektivnost a produktivitu zapojením pacientů do dohledu formou spoluúčasti.
  - Na straně poptávky lze pacienty „vybavit“ větší pravomocí a silou ve formě volby lékaře i pojišťovny.
- Bez alespoň částečných cenových signálů zůstane české zdravotnictví přeregulované a zklamávající.

Děkuji Vám za pozornost.
